

Reactie op Wetsvoorstel Rechtspositie voor jeugdigen in geslotenheid

Reactie vanuit Parlan / Transferium ([REDACTED] , Hoofd Behandeling, [REDACTED] Directeur).

Wij willen voorop stellen dat wij graag zouden zien dat deze wettekst fundamenteel gewijzigd wordt. Wij kunnen ons niet vinden in het splitsen van de geslotenheid in drie regimes. Tevens valt ons op dat de wettekst veel justitieel taalgebruik en justitiële handswijzen bevat. Dit is een teruggang ten opzichte van de ontwikkelingen binnen de huidige JeugdzorgPlusinstellingen. Ook nemen wij een toename van administratieve lasten waar als gevolg van dit wetsvoorstel.

Hieronder vermelden wij per onderdeel wat ons opvalt in de wettekst.

MvT, pag 1 (inleiding)

Zeer regelmatig zijn ouder(s) onbedoeld een belemmering in de ontwikkeling van jeugdigen. Het zou mooi zijn om in deze nieuwe wet te verwerken op welke onderdelen ouders betrokken dienen te worden, en verantwoordelijk zijn en blijven. Dit komt nu nog maar sporadisch terug in deze wet. Hierbij kan ook gedacht worden aan het op onderdelen vorm geven van een meer dwingend karakter naar ouders. Ook ouders hebben regelmatig de strategie om zich te onttrekken aan hulpverlening.

MvT, pag 3 (doelstellingen)

“Veel jeugdigen in die in gesloten jeugdinrichtingen verblijven op strafrechtelijke titel, hebben vergelijkbare opgroei- en opvoedingsproblemen als jeugdigen in de gesloten jeugdhulp.”
Er zijn zeker jongeren in de JeugdzorgPlus en in de JJI/Kleinschalige Voorzieningen die vergelijkbare problemen hebben. Er is echter ook een grote groep waarbij de problemen niet vergelijkbaar zijn. In de Kleinschalige Voorzieningen van de JJI's zitten ook 'first-offenders', terwijl in de JeugdzorgPlusinstellingen kinderen opgenomen worden die van jongs af aan al met veel problemen geconfronteerd worden. Daarnaast zie je in de Jeugdzorg-Plus een toename van jongere met forse psychiatrische problematiek. Die worden treffen we niet in de Kleinschalige JJI's.
Het zou helpend zijn als er meer onderzoek wordt gedaan naar de overeenkomsten en verschillen tussen beide doelgroepen. En wanneer er verwezen wordt naar de reeds beschikbare onderzoeken.

MvT, pag 3

Het is nodig om 'kleinschalig gezinsgericht' verder te definiëren.

Is kleinschalig een groepsgrootte van max 6 jongeren, zoals voorgesteld in het plan Best Passende Zorg?

En kun je dan ook 10 groepen van 6 jongeren bij elkaar hebben zitten; mag je dat dan kleinschalig noemen?

Of is kleinschalig 2 groepen van 10 jongeren en 1 groep van 8 jongeren bij elkaar? (wat nu op sommige plekken ook als kleinschalig wordt gedefinieerd).

De Academische Werkplaats Risicojeugd werkt aan een landelijke definitie die gevoed wordt door professionals & onderzoek.

'Kleinschaligheid' is een antwoord op een vraag. Namelijk: Hoe creëren behandelvoorzieningen waarin het normale leven zo veel als mogelijk door kan lopen, en waarin de omgeving, sfeer zoveel als mogelijk op het normale leven lijkt.

Het antwoord op die vraag wijst als snel naar een voorziening in de regio van herkomst, zodat het 'normale leven' ook werkelijk door kan lopen':

* ouders/netwerk kunnen actief deelnemen aan de behandeling, met hun kind naar de huisarts, oudergesprekken op school bijwonen omdat de school-van-herkomst

*school kan doorlopen, zodat hier geen onderbreking hoeft te ontstaan

* behandelaren die al betrokken zijn bij een gezin en jeugdige kunnen hun behandeling voortzetten, ook al is een jeugdige tijdelijk opgenomen in een gesloten voorziening

Belangrijk is te beseffen dat we met elkaar verschillende vormen van kleinschalige voorzieningen zullen moeten creëren. Het doel kan per voorziening verschillen (kortdurende opname, of juist langdurig wonen met veel begeleiding), de omgeving kan per doelgroep verschillen (landelijk gelegen voor jongeren die baat hebben bij rust, of juist in de stad).

Belangrijk is om in het beleid kleinschaligheid te beschouwen als antwoord op een vraag, en het niet een doel op zich te laten worden. Wanneer het een doel op zich wordt, dan 'zetten we onszelf vast'.

MvT, pag 3

Wanneer er differentiatie in beveiligingsniveau ingevoerd gaat worden, en dus een driedeling, zoals nu voorgesteld, dan is dat geen zorg-op-maat, maar een verfijning van het huidige systeem waarin er onvoldoende op maat gekeken wordt. Dit is geen 'nieuw' antwoord, maar een verfijning van het 'oude' antwoord.

Het vraagstuk is: hoe bied je 'zorg-op-maat', gepersonaliseerde zorg, waarin alles wat goed gaat behouden blijft, en waarin een context gecreëerd wordt waarin een jeugdige zich kan ontwikkelen. Dit is een complex vraagstuk. Dit vraagstuk is niet eenvoudig 'weg te organiseren' door differentiatie middels een driedeling in soorten voorzieningen en bijbehorende middelen en maatregelen. Immers een kleinschalige voorziening waar minder middelen en maatregelen ingezet mogen worden, biedt nog geen garantie dat het leefklimaat er goed is.

Immers 'niet meer insluiten' hoeft nog niet te betekenen dat je niet veelvuldig 'vastgehouden' wordt (wat zeker ook traumatiserend is, en tot interne boosheid leidt bij een jeugdige). Een kleinschalige voorziening zegt ook niets over de uitdagendheid van een dagprogramma (een dagprogramma dat groepsgericht is ipv op-maat-gemaakt), kleinschaligheid wil niet zeggen dat je een uitstroomperspectief hebt, etc. Maw 'minder repressie' is een vraagstuk dat ook complexer is dan alleen het 'verbieden van insluiten in een aparte ruimte' en het creëren van kleinschalige voorzieningen.

Daarnaast gaan er veel overplaatsingen gebeuren vanuit kleinschalige voorzieningen naar landelijke gesloten voorzieningen (civiel). Opnieuw een onderbreking van hulpverleningscontacten, en een bevestiging van jongeren dat hulpverlening hen niet kan helpen, dat de 'maatschappij' hen 'niet moet'. Dit leidt tot meer demotivatie en gedragsproblemen.

In de landelijk gesloten voorzieningen (civiel) komen jongeren terecht waar nauwelijks uitstroomperspectief voor is. Het feit dat zij naar een landelijke voorziening moeten brengt hen waarschijnlijk nog verder van hun perspectief af (familie kan hen moeilijker opzoeken, moeilijk meedoen aan de behandeling, vanwege de afstand. Daarnaast wil geen enkele voorziening hen nog hebben, want ze hebben de 'naam' extreem moeilijk te zijn.) Voor deze groep creëer je hier feitelijk meer uitsluiting mee, dan dat je zou willen.

MvT, pag 9

"De instellingen hebben dat kenbaar gemaakt in het actieplan 'De best passende zorg voor kwetsbare jongeren:' kwetsbare jongeren hebben een individuele integrale benadering nodig vanwege de combinatie van psychosociale problematiek en de benodigde behandeling en bescherming."

Het klopt dat het Actieplan 'Best passende zorg' pleit voor een individuele integrale benadering van de jeugdigen, maatwerk.

Het Actieplan 'Best passende zorg' heeft hier echter niet mee bedoeld dat dit vorm gegeven zou worden door drie regimes te creëren. In het Actieplan 'Best passende zorg' gaat maatwerk over een

plan dat geheel op de problematiek van de jongere wordt gemaakt, evenals de vrijheidsbeperkende maatregelen. Het creëren van drie regimes beweegt juist af van 'maatwerk'.

MvT, pag 13

De noodzaak van een aparte plaatsingcoördinatie lijkt ons open te staan voor discussie. De huidige plaatsingcoördinatie is vnl administratief van aard.

Een aparte plaatsingscoördinatie belemmert ons inziens de samenwerking tussen de verschillende gesloten voorzieningen. Immers, de verschillende instellingen zijn niet gedwongen om samen te overleggen over een casus. Dat doet de plaatsingscommissie voor hen.

Zou het samenwerking (en leren) bevorderen als de verschillende instellingen een gezamenlijke toegang vormen, en dus onderling gaan bepalen welke casus bij wie terecht komt? En zou dit ook een administratieve schakel (plaatsingcoördinatie) weghalen?

MvT, pag 13

"Door 'slechts' drie regimes zou tegemoet gekomen worden aan zorgen over het aantal overplaatsingen.", zo wordt geredeneerd in dit wetsvoorstel. Wij voorspellen een groter aantal overplaatsingen dan nu het geval is, namelijk vanuit het beperkte regime naar het gesloten regime.

Een deel van de maatregelen kan slechts toegepast worden in een gesloten of hoog beveiligd regime. Dit is een gemiste kans. Wat er wordt beoogd (namelijk het minder heen en weer schuiven van jongeren) gaat juist door de verdeling in 2 nivo's (in de civiele kant) leiden tot veel meer overplaatsingen.

Het is nu eenmaal zo dat jongeren crises doormaken, waarbij begeleiding 'iets' moet. In dit geval betekent dit vaak dat er over geplaatst zal moeten worden als er sprake is van een diepe crisis. En dat wilden we nu juist niet.

We willen: minder maatregelen toepassen, minder repressief werken, meer ontwikkelingsgerichte zorg, meer maatwerk, een beter leef- en behandelklimaat. Dat ontstaat allemaal door een andere cultuur te creëren in de voorzieningen, namelijk door te investeren in een beter leefklimaat, door het bieden van perspectief door het verbeteren van de zorg na de gesloten opname (ipv 'er is geen plek', of 'niemand durft het aan met dit kind'), door Herstelgericht te werken (wat gaat goed, wat kun je zelf regelen, hoe wil jij dat de opname wordt ingericht?). Een andere cultuur creëren gaat veel verder dan minder 'middelen en maatregelen' toepassen, of verschillende regimes creëren.

Wij zouden graag terug zien dat de maatregelen op het individu kunnen worden toe geschreven. Om per jongere te kijken wanneer welke maatregel ingezet moet worden. Waarbij pilots ingericht kunnen worden om bepaalde maatregelen ook buiten de gesloten setting te hanteren (bijv. verplichte urine controle thuis).

Disciplinaire straffen in een hoog beveiligd regime (pag 16, MvT)

Dit zijn jongeren die probleemgedrag hebben. Ook als ze in een JJI zitten. Dus als je daar de orde verstoort kun je niet op de groep zijn. Dat is helder. Uitgezocht moet worden wat de reden is van het verstoren van de orde: wat zit een jeugdige dan dwars?

Ook moet er gekeken worden op welke manier ene jeugdige wel op de groep kan zijn: "Jouw gedrag is zo gevaarlijk, leg ons uit hoe je op de groep kan zijn zonder een gevaar te vormen."

Iedereen weet dat straffen bij dit soort jongens volkomen zinloos is en als je zoiets zinloos doet als 'interventie' proeft dat snel naar mishandeling. Is er wetenschappelijk bewijs dat disciplinaire straffen op de langere termijn helpen? Zo niet, dan moet je dit ook niet meer in een wet willen opnemen.

Zet 'behandeling' en 'pedagogiek' centraal. Niet het straffen.

MvT, pag 17

Beperkt gesloten en gesloten regime wordt insluiting op de eigen kamer toegestaan. Dit gaat ertoe leiden dat instellingen de kamers van bepaalde jeugdigen geheel leeghalen (kast weg, tafel weg, e.d.). Een jeugdige heeft dan een kale kamer. Waar hij in opgesloten wordt. We moeten onszelf durven afvragen of dit minder erg is dan een separeerruimte. Hoe gaan we ook het insluiten op de eigen kamer voorkomen?

MvT, pag 17

De insluiting in het hoog beveiligd regime kan gepaard gaan met de bevestiging van mechanische hulpmiddelen. In de gesloten jeugdhulp is dat uitgesloten met als argument dat in het geval die middelen nodig zijn, er vaak sprake zou zijn van een zodanige psychiatrische stoornis dat de jeugdige beter geholpen is in een ggz-instelling.

GGZinstellingen accepteren deze jeugdigen echter niet. Voor een Gesloten afdeling in de jeugd-GGZ wordt geen Rechterlijke Machtiging afgegeven, aangezien er geen sprake is van 'psychiatrie in engere zin'.

MvT, pag 18

In Alkmaar & Haarlem doet de rechtbank (iig in de Civiele zaken) haar rechtspraak in de instelling. Dit zou landelijk ingevoerd moeten worden. Dit is veel client-vriendelijker. De jeugdige hoeft niet met speciaal vervoer naar de rechtbank gebracht te worden, daar meerdere uren te wachten in een cel, etc. Daarnaast zijn vertegenwoordigers van de instelling in staat om toelichting te geven aan de kinderrechtter al er zitting wordt gehouden in de instelling zelf.

MvT, pag 22

Hier, maar ook op andere plekken, wordt veel verantwoordelijkheid neergelegd bij de directeur. Terwijl het om inhoudelijke aansturing, bejegening van een jeugdige gaat. Hier zou ons inziens een medewerker met inhoudelijke kennis over moeten oordelen.

In deze en veel van de hierna volgende gevallen adviseren wij daarom te kiezen voor: een GZpsycholoog, Orthopedagoog Generalist, arts/psychiater, Kinder&Jeugdpsycholoog NIP.

MvT, pag 23

Behalve dat de vrijheidsbeperkende maatregelen niet ambulantly ingezet kunnen worden. Dat kan in de WvGGZ wel in beperkte mate. Het is een kans om dat in deze wet ook te regelen.

Urinecontrole, mobiel innemen, controle middels een kansband, e.d. zijn middelen die in een ambulante situatie ingezet kunnen worden, en opname kunnen voorkomen.

Mits goed gecontroleerd door gekwalificeerde medewerkers, conform een doortimmerd systeem (en controle vanuit de Inspectie).

MvT, pag 24

Wij pleiten ervoor om hier ook iets op te nemen als:

'de machtiging gesloten is op basis van de ontwikkeling van de jeugdige niet meer nodig, maar wordt verlengd omdat het uitstroomperspectief niet beschikbaar is (capaciteitstekort). Er zijn vele kinderen op deze manier opgenomen zijn in de JeugdzorgPlus!

MvT, pag 25

Voorwaardelijke Machtiging:

Onderzoek is nodig. Wanneer is een Voorwaardelijke Machtiging helpend, en wanneer juist niet? Bij welke problematiek wel, bij welke niet?

Hier wordt gerefereerd aan een analyse van jurisprudentie door dr. M.C. de Kruijf. Een analyse van jurisprudentie is nog weer anders dan wetenschappelijk onderzoek.

Wij zien dat:

1. een Voorwaardelijke Machtiging regelmatig gebruikt wordt om de 'ontvangende voorziening' gerust te stellen. Mbv een Voorwaardelijke machtiging kan een jeugdige nl nog dezelfde dag weer teruggeplaatst worden in de JeugdzorgPlus. Hiermee schiet de Voorwaardelijke Machtiging zijn doel voorbij. Vanuit angst wordt er dan, bij de geringste 'fout', direct weer teruggeplaatst.
2. een Voorwaardelijke Machtiging regelmatig gebruikt wordt om kosten die JZ+medewerkers maken te vergoeden. Aan een Voorwaardelijke Machtiging zijn in bepaalde regio's financiële middelen verbonden (en in andere regio's weer niet)
3. een Voorwaardelijke Machtiging gebruikt wordt door sommige JeugdzorgPlusinstellingen om regie te kunnen hebben op het vervolgtraject, wat dan gecreëerd kan worden binnen de eigen moeder-organisatie (dit wordt dan traject-zorg genoemd, terwijl er nauwelijks aansluiting is met andere zorgaanbieders).
4. veel jeugdigen akkoord gaan met een Voorwaardelijke Machtiging omdat ze dan de JeugdzorgPlus mogen verlaten. Dit is echter geen intrinsieke motivatie voor een gelijkwaardige samenwerking tussen jeugdige en hulpverleners. Terwijl dat is waar die Voorwaardelijke Machtiging over zou moeten gaan.

In het wetsvoorstel wordt genoemd dat de Voorwaardelijke Machtiging een middel is om trajectbenadering te vergemakkelijken. Het probleem is dus dat er moeilijk samenwerking te bewerkstelligen is tussen hulpverleners waarbij hetzelfde doel gedurende het traject voor ogen gehouden wordt. Er wordt gedacht dat de Voorwaardelijke Machtiging daarvoor 'de oplossing' is. Het probleem van 'samenwerking, samen verantwoordelijk zijn, over je eigen organisatiebelang heen kijken' rijkt veel verder dan de Voorwaardelijke Machtiging. De Voorwaardelijke Machtiging is hiermee een middel geworden dat dit doel regelmatig voorbij schiet.

Artikel 1.1 / MvT pag29:

Jeugdhulpverantwoordelijke: Dit zouden mensen moeten zijn met een wetenschappelijke opleiding & een post-masteropleiding in de hoek van de psychologie/gedragwetenschappen. Zij moeten immers voortdurend afwegingen maken nav gedrag en psychische en psychiatrische stoornissen van jeugdigen. Dit betekent dat de volgende beroepen hier geschikt voor zijn GZpsycholoog, Klinisch psycholoog, Psychotherapeut, Orthopedagoog Generalist, Kinder&Jeugdpsycholoog NIP. Als met een arts een psychiater wordt bedoeld, is het denkbaar dat deze hier verantwoordelijk voor kan zijn. Andere artsen echter niet. Ook een verpleegkundige is hiertoe niet opgeleid.

Artikel 1.4 / MvT pag 30

Het eerste doel behelst de opvoeding en het gezond en veilig opgroeien van de jeugdige. Wij stellen voor dit doel te verwijderen. Dit gaat heel veel discussie opleveren. Kun je wel 'gezond en veilig' opgroeien in een gesloten voorziening, zou hierbij een terechte vraag zijn. Ook opmerkingen als 'Mijn kind ziet agressie van andere jeugdigen, dat is niet 'gezond', zijn denkbaar.

Het volstaat wanneer doel b en c worden genoemd: 'het verwezenlijken van doelen die zijn opgenomen in het plan van de jeugdige' & 'het naar vermogen deelnemen aan de samenleving'.

Artikel 1.4, tweede lid / MvT pag 30

Uiteraard willen we voorkomen dat jeugdigen strafbare feiten plegen. Maar dit lid bemoeilijkt de behandeling van civiel rechterlijk geplaatste jeugdigen. Zij zijn immers niet veroordeeld voor strafbare feiten. Een deel van hen pleegt echter wel eens strafbare feiten, maar wordt hier niet voor opgepakt. Denk aan het tonen van agressie naar anderen in de samenleving, stelen om drugs te kunnen betalen, openbare dronkenschap, e.d. Je zult deze jeugdigen echter toch op verlov moeten laten gaan, al heel snel na hun opname. Ze zijn immers niet strafrechtelijk veroordeeld. Terwijl je weet dat er een kans is dat zij strafbare feiten gaan plegen. Dit is echter ook hun leerproces en dat van de samenleving. We kunnen niet alle risico's mijden door deze jeugdigen dan maar op te sluiten en niet op verlov te laten. Dan leren deze jeugdigen onvoldoende (denk aan: 'zonder vallen kun je niet leren lopen')

Artikel 2.1 / MvT pag 32

Het is in het belang van elke jeugdige dat elke jeugdige een jeugdhulpverantwoordelijke heeft, die vanuit zijn/haar opleiding kennis heeft van de psyche en van psychiatrische stoornissen. Dit moet niet overgelaten worden aan de keuze van een directeur.

Artikel 2.2 / MvT pag 32

De directeur moet niet beslissen over deze zaken. Dat is echt een grote teruggang in vergelijking met de Jeugdwet. Laat de Jeugdhulpverantwoordelijke beslissen over het toekennen van verlov, onderzoek aan lichaam en kleding, etc. Deze functionaris is ertoe opgeleid.

Artikel 2.4

Het komt veelvuldig (lees dagelijks) voor dat jeugdigen later terugkomen van hun verlov dan met hen is afgesproken. Het is ondoenlijk om dat allemaal te melden bij de 'met toezicht belaste ambtenaren'.

Artikel 3.1, derde lid

- Er wordt voorgesteld dat de jeugdige in ieder geval met 1 andere persoon op een groep verblijft. Er zijn echter jeugdigen die niet goed in staat zijn te functioneren als ze werkelijk samen wonen met andere jeugdigen. Soms doordat zij zo prikkelgevoelig zijn dat de nabijheid van een ander hen voortdurend overprikkel, wat leidt tot spanning en agressie. Soms doordat zij langdurend zo dreigend zijn naar andere jeugdigen, omdat dit in de loop van hun leven een ingesloten patroon is geworden, dat dit voor andere jeugdigen heel schadelijk is. Voor deze jeugdigen is 1-op-1 begeleiding, het alleen zijn op een groep, heel helpend. Dit kan evenwel betekenen dat zij gedurende de dag andere jeugdigen tegen komen, of heel kortdurend iets met hen samen doen. Er kan dus wel sprake zijn van minimale interactie met anderen. Maar dit betekent niet dat zij samenleven in groepsverband. Als je deze jeugdigen toch in een groep gaat begeleiden volgt er zeer veel agressie, waarop de jeugdige toch ingesloten moet worden. Terwijl deze insluiting niet tot permanente gedragsverandering leidt. Dit is dus schadelijk voor de jeugdige, en kan daarom ook niet uitgevoerd worden door medewerkers (ethisch niet verantwoord, past niet bij BIG-registratie etc)
- Deelname aan groepsactiviteiten is 8 uur of 6 uur per dag. Dat is niet veel. Dat roept de vraag op: wat gebeurt er in de overige uren? Mag een jeugdige dan 'chillen', hangen, en zo ja, is dit dan helpend voor het bereiken van de doelen van opname? En is chillen/hangen helpend voor de orde op de groep? Of zit de jeugdige die uren op zijn kamer? Dat zou een teruggang zijn in vergelijking met de huidige daginvulling in JeugdzorgPlusinstellingen. Mooi zou zijn als er een balans is tussen deelname aan groepsactiviteiten en individuele aandacht voor een jeugdige. Met name dat laatste is zeer moeilijk vorm te geven in groepen van 8 tot 12 jeugdigen. Terwijl deze jeugdigen zich nou juist ontwikkelen door individuele aandacht (net als wij allen). Veel meer dan op een groepsgerichte aanpak. Het is een gemiste

kans als we deze individuele aandacht niet in de wet inbouwen, en er financiën voor vrij maken.

Artikel 3.6

Als de school (zowel binnen als buiten de instelling) weigert een jeugdige onderwijs te bieden, vanwege zijn gedrag, dan moet de school hier aansprakelijk voor worden gesteld. Niet de directeur van de gesloten instelling. Onderwijs en gesloten instelling zijn vaak aparte instellingen.

Artikel 3.7

Mogen camerabeeld bewaard worden? Zo ja, gedurende welke periode?

Artikel 3.11

De time-out maatregel zoals deze hier is geformuleerd is nog steeds een vrijheidsbeperkende maatregel. Er wordt beargumenteerd dat dit niet zo is, omdat deze regel gericht is op opvoeding. Dit roept de vraag op: zou niet elke vrijheidsbeperkende maatregel gericht moeten zijn op opvoeding? Als de vrijheidsbeperkende maatregel gericht is op straf, dan weten we uit onderzoek dat dit niet helpend is. Dus zouden we het ook niet als straf moeten willen/mogen inzetten. Het voorbeeld dat een kind thuis ook naar de gang wordt gestuurd, is uitermate onhandig gekozen (MvT). Gelukkig zijn er inmiddels vele gezinnen in Nederland waarin dit op een andere manier wordt opgelost, namelijk door het bieden van nabijheid, contact en redelijkheid. Laten we ons daarnaast vooral blijven realiseren dat in een gesloten instelling voornamelijk kinderen worden opgenomen die zich in de steek gelaten voelen, zich niet erkend voelen, zich niet gezien voelen, zich weggestuurd voelen door hun ouders en door de maatschappij. Dit moet zich niet voortdurend kunnen herhalen in een gesloten instelling, middels een 'time-out' waardoor een jeugdige niet mag mee doen en ook 'alleen gelaten kan worden'.

Dat er jeugdigen zijn die even niet in staat zijn om deel te nemen aan een groepsactiviteit is logisch. Maar dan zou de mogelijkheid moeten bestaan dat een jeugdige individueel begeleid wordt op dat moment.

Artikel 3.13, tweede lid

Vooraf dient ook overleg te zijn met het onderwijs. Onderwijs en zorg dienen veel meer geïntegreerd te worden. Een groot deel van de dag verblijft de jeugdige immers in het onderwijs.

Artikel 3.14, eerste lid

De jeugdhulpverantwoordelijke overlegt iedere twee weken met de jeugdige: Dat gaat veel uren kosten van WO+geschoolde mensen. Zoveel uur is in het huidige stelsel niet beschikbaar, noch financierbaar. Hierbij kan direct opgemerkt worden dat er nog steeds grote financiële verschillen zijn tussen de gesloten Jeugd-GGZ, JJI's en JeugdzorgPlusinstellingen, tav financiering.

Artikel 4.2, eerste lid

Hier wordt vermeld dat een vrijheidsbeperkende maatregel 'effectief' moet zijn. We willen voorstellen dat hieraan toegevoegd wordt dat dit 'effectief moet zijn volgens de laatste richtlijnen, waarbij korte en lange termijn effecten tegen elkaar zijn afgewogen'. Immers, een vrijheidsbeperkende maatregel is op korte termijn vaak wel effectief (iemand stop echt vanzelf met agressie vertonen als je hem een half uur vasthoudt), maar kan op de lange termijn schadelijke effecten hebben (iemand is ervan getraumatiseerd geraakt. Of iemand is ook boos vanwege de eerdere inzet van de vrijheidsbeperkende maatregel, en deze boosheid verankert zich in de persoon, en uit zich in afkeer van de maatschappij).

Artikel 4.4, eerste lid

Hier staat beschreven dat de directeur of jeugdhulpverantwoordelijke eerst in gesprek moet gaan met de jeugdige alvorens een vrijheidsbeperkende maatregel toegepast kan worden. Uiteraard wordt er contact gemaakt, de-escalerende gewerkt, en gepraat in de hoop dat een situatie ten goede kan keren. Er zijn echter ook jeugdigen die op sommige momenten een impulsdoorbraak krijgen die personeel niet zag aankomen (jeugdige slaat een personeelslid bijvoorbeeld). Dan is een gesprek niet meer mogelijk en moet er direct gehandeld worden.

Daarnaast is het ondoenlijk om de directeur of de jeugdhulpverantwoordelijke bij al deze situaties te roepen. Ten eerste duurt het even voordat deze er zijn. Ten tweede kun je van hen niet verwachten dat zij hun hele dag vrij houden omdat ze wellicht ergens bij geroepen gaan worden. Deze verantwoordelijkheid moet dus lager in de organisatie gelegd worden: het personeel op de groep moet het gesprek met de jeugdige aangaan.

Artikel 4.7.

Insluiting op eigen kamer van 1 uur (16min) of 2 uur (16+). Dit onderscheid is arbitrair. Als je zorg-opmaat wilt bieden dan moet je naar de jeugdige in kwestie kijken, en kun je dit dus niet aan leeftijd hangen. Daarnaast is 1 uur of 2 uur echt heel lang. In de JZ+instelling waar ik werk komt dat niet zomaar voor. Het gaat meer om 10 minuten.

Veel van de beschreven vrijheidsbeperkende maatregelen zijn een enorme teruggang ten opzichte van alle stappen die vooruit zijn gezet in bepaalde JeugdzorgPlusinstellingen.

Artikel 4.9, eerste lid / MvT pag 45

Betreft het hier observatie tijdens het versturen van berichten? Of wordt hier bedoeld dat er gekeken mag worden in mobiele telefoons, naar berichten die reeds verstuurd zijn?

Artikel 4.14, vierde lid

Mogen er ook foto's genomen worden ten behoeve van een telexplaatsing als jongeren weggelopen zijn?

Artikel 4.16

In een beperkt beveiligd regime en in een gesloten regime mag er niet gekeken worden in lichaamsholtes. Dat lijkt op zichzelf heel goed. Lastig is echter dat sommige jeugdigen hun medicatie niet doorslikken, op sparen en daar soms suicidepogingen mee doen.

Het kijken in de mond om te zien of iemand zijn medicatie heeft doorgeslikt zou dus kunnen helpen in een beperkt beveiligd en in een gesloten regime.

Artikel 5.1 / MvT pag 50

In een hoogbeveiligd regime mag je iemand een disciplinaire straf opleggen als hij bijvoorbeeld iets van iemand gestolen heeft. Dat is bijzonder. Dit betekent dat in een hoog beveiligd regime medewerkers voor 'eigen rechter' spelen. Het lijkt ons dat er aangifte gedaan moet worden als iemand iets gesloten heeft.

Artikel 6.1, vierde lid

'Verlof wordt toegekend als kan worden aangenomen dat de jeugdige zich aan de voorwaarden houdt'.

In principe wordt er op deze manier naar verlof toekennen gekeken. Echter, er zijn ook jeugdigen waarvan we weten dat ze bijvoorbeeld dealen als ze op verlof zijn. En hier niet mee stoppen. Ga je dan geen verlof toekennen als het om een civiel rechtelijk geplaatste jeugdige gaat. In een aantal gevallen ken je dan dus toch verlof toe. Verlof toekennen is in een aantal gevallen dus ook 'leren' en aan 'leren' kleven risico's. Soms gaat het in een keer goed, maar soms gaat het ook nog een aantal keer fout voordat een jeugdige ervan leert. Het is een utopie te denken dat alles voorkomen kan worden.

Artikel 7.3

Kan medezeggenschap ook voor ouders geregeld worden?